

No 's tornen els originals.
Dels treballs ne son responsables llurs
autòrs.

→ Periòdic literari. - Surt els dies 10 i 25 de cada mes ←

Catalunya a l' any vuit

Dalt al bell cim del Pirinèu un dia
son vol parava l' àliga francesa,
i girant al entorn l' ullada encesa
vegé 'l lleó d' Espanya que dormia:

—Are es hora—crerà—l' Espanya es mia,
í afalconant-la amb pèrfida escomesa,
de sa corona i d' ella i tot féu presa
que de terre ab ses urpes estrenyia.

Lo ferreny català, que estava alerta,
sa mare patria al contemplar cativa
exclamà, al coll posant-se lo trabuc:

—Mentre 'l lleó d' Espanya se desperta,
jo alçant-ne 'l somatent, àliga altiva,
vaig a esperar-te en los turons del Bruc.—

Mossén JACINTO VERDAGUER.

ANIVERSARI

Fa deu anys que al cel hi brilla una estrella més, doncs fa deu anys que el nostre mestre, lo més ferm amador de Catalunya, lo cantaire excel·lents, nostre Mossen Cinto, va deixar aquesta vida per anar a gaudir de la pau i el benestar al costat dels sants.

Nostre mossén Cinto. Amb quin goig, amb quin orgull escrivim aqueix *nostre*, per que es verament un orgull per a Catalunya haver tingut un fill, com mossén Jacinto Verdagner; es una honra grandiosa per a els fills de Catalunya que nasqués català mossén Cinto, doncs homes com ell per si sols fan una Patria.

Lo nom de mossén Cinto es estimat i es venerat arreu, però som sols nosaltres que podem dir-li *mossén Cinto*, nosaltres els catalans, perque dient-ho aixís, ja demostrem que era nostre, perque dient-ho d' aquesta manera ens sembla que li rendim un tribut carinyós.

El nom de Mossén Cinto, lo portem grabat al cor amb lletres d' or tots els fills d' aquesta terra i sa memoria restarà entre nosaltres tota una eternitat, perque al morir deixarem com a llegat als nostres fills, que estimin al més gran, al més bo dels homes, al més sublim dels poetes.

LA REDACCIÓ.

La dama blanca

Conte fantàstic.

—Ja es allí, va dir-se Héctor al sortir a la pista i ficsant-se en una dóna sentada en primera fila, ja es allí esguardantme amb la mirada de sos ulls negres que m' atrauen com atrau l' abim als que pateixen de vertic. ¿Qui serà aquesta dóna misteriosa? qué vol? per qué no hi es fins que 'm toca el torn a mi? que portà en sí que amb sa presència me senti tan atrevit fins a fer coses que després jo meteix m' admiro de haverles dut a cap?

En efecte, Héctor, *L' home àguila*, que giravoltava en l' espai de l' un trapeci a l' altre semblant com si volés, amb les seves temeritats estupendes omplia tots els dies el Circ d' una gentada inmensa que aplaudia frenètica les seves proeses.

Des de el seu *debut* vegé sentada en primera fila i sempre en el meteix lloc, una dóna amb vestit blanc, de cara blanca també i cabells albins que contrastaven violentament amb la negror de sos ulls grossos i fondos.

I a n' ell l' inquietava aquella dóna que al mirar-lo l' atreia irresistiblement mentres son esperit la rebutjava aterroritzat.

Mes contra la seva voluntat la desconeguda l' anava guanyant, s' el feia seu i aquell dia, al sortir ell, es dibuixava en sos llavis un lleuger somriurer, un somriurer estrany, molt estrany.

Héctor va comensar el seu treball i ja des de els primers exercicis un impuls irresistible l' empenyia a cometre les més esbojarrades temeritats; cada vegada que acabava d' efectuar un equilibri o un salt i mentres saludava agraint els entusiastes aplaudiments del públic electrisat, una suor freda li brollava del front al considerar el perill a que acabava d' exposar-se, no compre-

nent com havia pogut sortir en bé d' una cosa contraria en absolut a totes les lleis de la gravetat. Es prometia no tornar pas a fer cap boigeria i limitar-se als seus acostumats treballs que tenia ben estudiats; mes al sentir sobre seu la mirada d' ella, tornava a fer lo meteix sens poguer contenir-se, era un deliri que s' apoderava d' ell, una força invisible que l' empenyia.

Anava a executar l' últim exercici, que consistia en llensar-se amb força impuls del trapeci i donant tres voltes per l' espai anar a agafar-se de mans en un altre situat al davant.

S' aixugà amb molta cura les mans i al devallar la mirada una incomprendible esgarrifansa el va conmourer; aquella dóna, la dóna de sempre, havia desaparegut, el lloc on seia minuts abans restava buit.

El trapeci anava prenent impuls, l' acróbata es penjà de mans en el travesser prenent brançada i en el moment en que anava a llensar-se, la vegé a la dóna blanca, dels cabells albins, dels ulls negres i del somriurer estrany, tan estrany; la vegé sentada en el trapeci on ell devia agafar-se, allargant-li les mans, les seves mans primes i blanques...

Héctor es va llensar, donà les tres voltes sobre sí meteix i anà a agafar-se en aquelles mans tan blanques que l' esperaven...

Un crit d' esglai va sortir de tots els pits.

El pobre Héctor restava estés a terra amb el cap obert.

El públic, horroritzat, s' atropellava per a fugir depressa d' aquell lloc; en totes les cares s' hi veia retratat l' esglai de la terrible escena que acabaven de presenciar.

—Jo ho he vist ben bé, deia un, li han faltat cosa de tres pams per a arribar al trapeci, es veu que ha pres poc impuls.

—Es horrorós, es horrorós.

I tot-hom s' empenyia per a sortir ben prompte d' allí.

Mentrestant un grüpo s' afanyava enderredor del artista. El metge, que hi va acudir tot seguit, digué que no hi havia res a fer; era ben mort.

Magué Muria

A PHRINÉ

He trobat en tot cos, bella Phriné
tot el plaher vivint en ta bellesa,
i he sentit contemplant-lo en sa nuesa
l' afany qu' en adorarte posaré.

Tot plaher en la Terra es passatgê,
i ho sab sobradament ta juvenesa;
més justament per xó, bella Phriné,
tota ma vida en ton amor es presa.
Si hagués de ser etern el goig viscut,
si tinguessin demà tots els plahers,
soria enribetat de lassitut
el caminar sens fi de tots els sers.

El camí de la vida 's fa estimá
perque a la fi ve un jorn sense demà.

RAFEL FOLCH i CAPDEVILA.

FESTA

QUADRETS

La marxa del soldat

Entre les escenes llastimoses que formen part de la vida, poques pot-ser tinguin un color més sentimental que les que 's representen als pobles els dies que 's celebra la quinta i en que té lloc la marxa del soldat.

El jove pagés que 's la alegria d'una mare carinyosa; l'activa ajuda d'un pare vellet; el que llueix en la plaça del poble sa lleugeresa, ses habilitats i tota sa gracia, ja entre els joves, ja festejant a les mosses, va a deixar sa llar, va a marxar a la guerra, i a sacrificar sos més dolços afectes, son ben estar, i tal vegada la vida.

La seva sort lo ha escullit per a que ingressi a l'exèrcit, i es precis aguantar ho tot, arrossegar els perills de les properes campanyes, i córrer per a cercar la gloria en els combats.

La mare, al moment de donar a son fill aimat l'abraç de despido, que no sap si serà el darrer, no pot retenir ses llàgrimes, no sap ofegar els sospirs de son cor ferit i esclata en plors de desconsol.

Una familia al entorn del soldat, li parla i l'omple de promeses i benediccions, i 'l despedeix, al fi, amb el plor més amarg i amb el dolor més profund.

En aquesta tendre despedida sols el jove soldat es el que 's presenta animós; sols en son front pareix lluir la confiança i l'alegria; sols dels seus llavis s'escapen frases consoladores i promeses que no sap si 's compliran.

I, no obstant, també son cor se troba acomés per immensa pena; al deixar el lloc que 'l vegé naixer, deixa en ell la dolça esperança que fou l'encís de sa existencia.

Però es precis marxar: ha arribat el moment i allavors amb falsa alegria, es desfà dels amorosos braços de sa mare i germans, envia un tendre adu a sa estimada i s'allunya del poble i dels camps que tantes vegades correu en els venturosos dies de sa infantesa.

Un vellet l'acompanya a ciutat on té que fer-se l'entrega dels moços. Aquest es el seu pare. El pobre vell vol recordar-li fins al darrer moment les doctrines que sempre li ha inculcat, per a que sigui honrat, obedient i generós...

Han passat que alguns dies des de la surtida del soldat.

Es diumenge, i el sol s'ha amagat ja a l'horitzó. Va enfosquin i la gelada bé a augmentar la feresa d'aquell quadro.

La casa del soldat ha perdut sa alegria i animació: allí on abans, pocs dies abans, regnava la festa, el burgit i les rialles, sols s'hi senten ara fondos sospirs; sols s'hi respira l'atmosfera del dolor.

Mentres tan, que alguns joves del poble, que han quedat lliures de la passada quinta, rondan pels carrers, cantant alegres cançons que llurs ecos arriben a ferir l'oid d'una hermosa i jove donzelleta, que 's troba pensativa i plorosa, apoiada a la finestra de llur casa, mirant al carrer, i que escolta are, adelarada, aquelles veus que han arribat a ella com si 'n cerqués que alguna que no encerta a trobar.

Més ai! Entre elles no ressona pas la que busca, la del seu amador desaparegut...

Un riu de llàgrimes, venen a humitejar ses rosades galtes. Aquell cant guarda per ella tristíssim recort. També 'l jove soldat que marxà l'havia rondat a aquella nena molt poques nits abans, despedint-se d'ella també, amb coples molt sentides i amoroses.

La pobre joveneta embolicada en aquests pensaments, s'apartà de la finestra, buscant un recó de sa llar per a plorar amb desconsol l'ausencia del seu promés.

.....
.....
.....

La tornada del soldat

La sort, no volguen fer més desgraciats a aquells sers que 'l soldat deixà a la seva despedida, el fa sortir victoriós, i aquest torna a abraçar als que encara ploren sa ausencia.

Després de quatre anys de sofriments, sospirant pel fill de ses entranyes, pel germà volgut i pel amant anyorat, reben un dia la lletra anunciadora de sa propera arribada.

I quina alegria!

No es posible explicar lo que entre ells passava, entre aquells màtres que esperen recobrar en un dia les congoixes i malestar que 'ls aflegiren durant quatre anys.

Des de que han rebut la venturosa nova, son eternes per ells, les hores que passen, tan llargues com els quatre anys de sofriment.

Per fi, el llicenciat entra a la casa pairal; impossible descriure el quadro; es rebut també amb llàgrimes, però no llàgrimes d'amargor sino d'alegria i felicitat inacabable.

Els seus pares i germans, tots volen abraçar-lo a l'hora, com si el primer no n'hagués de deixar pel darrer.

Per fi, després de bella estona, el deixen reposar, però quin reposar! assentar-se per a contar-los les abuhdants noves que 'ls porta.

Quantes ne té per contar-los-ne!

I quan llarga farà la relació de sos treballs de ses privacions, combats, ferides i perills.

La satisfacció regna a n'aquella familia, i per a rematar-la, no triga gaire en apareixer tota joiosa a presencia del nou arribat aquella joveneta hermosa que tan desconsolada plorà sa ausencia. Una llarga abraçada, fou el Deu te guart, entre 'ls dos enamorats. Aquella noieta d'abans ja es una moça feta; sa hermosura no havia pas desaparegut en la pena, sols un tint melancòlic que augmentava més sa bellesa apareixia en son graciós aspecte, donant-li l'hermosura de les verges. Ell no la oblidà tampoc i li porta diferents presents com a proba d'amor i fidelitat.

Fugen les penes i renaix l'esperança. Els sofriments d'aquella senzilla gent alcançan sa merescuda recompensa; per tots comença una nova época de felicitat ben guanyada.

Ditxosos ells i ditxosos aquells que poguent tornar a sa llar, son per fi el benestar de llurs pares i poden fruit dels inefables goigs de la familia.

J. BOSCH i BARRERA.

Tudela de Segre, (Lleida.)

VERDAGUER ESTUDIANT

«Fangadó i poeta só
i faig la feina tan neta,
que fango com un poeta
i escric com un fangadó.»

JACINTO VERDAGUER.

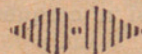
Un gran cercle de montanyes
presidides pel Montseny
que regalen al terreny
la suor de llurs entranyes,
formen l' inmutable abric
i el breçol aon reposa
aixamplant-se magestuosa
la ciutat noble de Vic.
La festejen rics paratges
i poblets per tots cantons;
se coronen els turons
de castells i d' ermitatges;
la afanyosa pagesia
treu riquesa del terror
boi donant vida i poder
a la clàssica masia;
lloc on les generacions
tot el seu esforç condenseu;
baluart on se defensen
les costums i tradicions.
Tot respira tal ambient,
que eixa Plana sembla feta
perque el geni del poeta
s' hi desplegui ardidament.
Lloc de pau i de dolçor
i comarca apropiada
per alçar-hi la volada
l' esperit somniador.
¿On serà la fantasia
que aquí es vinga a desplegar?
¿Quin aucell vindrà a cantar
en eix niu de poesia?

Les poncelles bosqueroles
que en el plà veuen la llum,
també envien son perfum
al poblet de Folgaroles.
Allà hi viu un jornalero
que, amb sa humil esposa amada,
compten entre sa fillada
en Jacinto Verdaguer:
minyó fort i escardalenc
i cara, pel sol colrada,
bellament harmonitzada
amb son aire montanyenc.
Tot un mon de llum germina
en son cap, que hi escau tant
el barret d' estudiant
com la musca barretina.
Sos companys de Seminari
ja el reputen el mellor
admirant el gran fulgor
de son geni literari:
cap de dots escepcionals
que al primer senyal que dona
ja el consagra Barcelona
llorejant-lo en Jocs Florals.

Oh, Jacinto Verdaguer
que un tresor en tu se troba!
la teva vida de jove
qui pogués ara refer!
¿Qui 't vejes sota el brancatge
de ton sàlzer preferit
i escoltés embadalit

els encants del teu llenguatge!
¿Qui vejés la lluita gran
que en ton cor hi sostenia
ton anhel de poesia
amb tos deures d' estudiant!
La Masia de *Can Tona*
¿qui la pogués contemplar
quan, amb ansies de volar,
la pobresa t' engrillona
a la amarga realitat
d' un treball i una fadiga
que cada vegada et lliga
amb major tenacitat!
Per guanyar-te la carrera
fas de mestre de minyons;
destralejes els tions
quan la llar sa llenya espera;
vas a fer en els conreus
un jornal que mai s' acaba
i el punxant rostoll se clava
en la planta de tos peus,
mentres dibuixa ta pensa
tot un mon d' idealitats
com a primerenes esclats
de ta fantasia inmensa.
Aquell front que el sol recrema
i l' amara amb suor viu,
tanca, com en un arxiu,
la llevor del gran Poema.
I la ma que la eina empunya,
i els braços treballadors,
portaran farcells de flors
al altar de Catalunya.
Verdaguer, fill escullit
de la Musa Catalana:
en els ambits de la Plana
viu encara ton esperit.
I si allà varen brollar
els primers fruits de ta lira,
i si encara s' hi respira
el perfum que hi vas deixar,
jo, rendit adorador
de ton obra celebrada,
emportat per la volada
de les ales de mon cor,
seguiria el plà i la serra
amb ardor i frenesi,
i et veneraria allí
acotant el cap en terra
tot flairant les flors gemades
que criava ton verger
i besant l' aspre terror
que has regat amb tes suades.
I quan tot el mon reposa
en la calma de la nit;
i en l' encant indefinit
d' aquella hora misteriosa,
envers ideals regions
remontant-se en sa volada
la meva ànima breçada
per ensomnis i visions,
sentiria, a bon segú,
un accent de poesia
que mon cor arrobaria
i que em diu com deies tu:
«Fangadó i poeta só
i faig la feina tan neta
que fango com un poeta
i escric com un fangadó.»

B. PARRAMÓN.

FESTA

L' adieu a la Patria...

La sirena xiula planyidora, l' helix del vapor se mou, sacudeix l' aigua i aquest arrenca pesadament. La gent que apilada al moll sacudeix son mocadoret de despedida, se va veient cada cop més llunyana, més confosa... ja som al acabament del port, lo vaixell pren més moviment, va més de pressa; a bordo tot son plors, tot tristesa, desconsol... ningú sembla que se n' hagués donat compte de que se n' anava tan lluny, fins qu' es vegé separat dels seus, mentres els tingué a la vista, mentres vegé el mocador bellugar-se, mentres vegé que 'ls braços s' alsaven per a despedir-lo, sols senti un xic de tristor, com si sols tingués un presentiment de que s' havia de separar, com si fos un somni, més aleshores se despertà, vegé la desconsoladora realitat davant de sos ulls, reflexionà i reflexionant se 'n feu càrrec del present, s' allunyava de la seva patria, de la seva volguda terra, de la terra dels seus amors, dels seus somnis felços, la dolça terra en que tingué sa llar...

La silueta de Colón que erguida s' aixecava damunt de la ciutat pomposa, lo castell de Montjuic, aquell castell que coronava la montanya en que tantes vegades en ma infantesa hi corria gai com un aucellet, me feren també entristir tan que les llàgrimes em brotaren dels ulls sens poguer-ho evitar, vaig allargar el braç com si aixís pogués estar més aprop de lo que deixava, amb tot lo meu sentiment, amb tot lo meu cor, mentres una llàgrima que m' humitejà els ulls primer, lliscava silenciosa per ma cara, vareig deixar escapar de mos llavis un adieu apagat, com un gemec, com un sospir, però encare que l' hagués pronunciat amb veu feble, amb aquell adieu se 'm desgarrà l' ànima, i aleshores si que vareig plorar, si vaig plorar, ¿i no ho havia de fer? si llunyana ja no 's veia més que una taca negra, confosa, que s' anava perdent, i aquesta taca fosca era ma patria...

Lo sol se pon, lo cel cobert de nuvols tenyits de vermell pels darrers raigs del sol, tenia un aire melancolic, un fons de tristor; lo vaixell tallava l' aigua, s' obria pas magestuós, altiu, com sobirà del mar, avensava imponent sobre la capa blava, rissada d' ones espumoses que se succeïen monòtones amb ensopida remor... i quan ja comensava la fosca nit a estendre son mantell en la coberta, s' oí el só d' un acordeó, un só planyidós, una música plorosa, a la que una veu clara, però trista, acompanyà en el plany, entonant

Dolça Catalunya
patria del meu cor
qui de tu s' allunya
d' anyorança 's mor...

i les ones ho repetiren com un eco, recullint amb respectuós murmur, el darrer adieu d' un desconsolat...

VICENS ROJAS.

ENGRUNES

Si els petóns que he llensat durant la vida poguessin un a un tornar-se estrelles com nostre cel un altre sense mida podria's ben be omplir com omplen elles.

Vaig jurar mai mes mirar-te
i desde el jorn que ho vaig fè
mon pobre cor me demana
¿quan serà que la veuré?

ENRIC CUBAS.

Contrició!

I

—Pare, m' acuso...—deia, agenollada als peus del vicari, na Marguerida, la noia més xamosa d' un grapat de llegües a la redona, després d' haber descapdellat una renglera de pecadets propis d' una donzella guapota—de que air, al despedir-me d' en Cisquet, ell... va volguer que... i jo... primer... però després... doncs, que...

—Sí, vaja...—interrompi el vicari cloent-li la oració.—Això es molt mal fet. Però, quan menys, vos estimeu de veritat tú i ell?

—Oh, si pare! Ja ho crec...

—I ell també?

—N' estic segura. Sino que air... dallonces...

—Bé, bé, però a casa teva no hi estàn gaire conformes.

—Perque es creuen que en Cisquet es un cap de tróns, i si vegessin el canvi que ha fet d' ensà que enraonem. Es a dir, tothom li coneix, excepte els meus pares que em proibeixen que...

—Allavores tú faltes en desobeir-los.

—Es que an ells, els desobeeixo que no me n' adono gens, mentres que de desobeir an en Cisquet me 'n adono sempre molt... molt!

—I si 'l dia de demà, un cop casats, et fa infeliç per tota la teva vida?

—Infeliç al seu costat?

—Tú fes un sacrifici i abstente d' enraonar-li, quan menys tota aquesta setmana. Qui sap si llavors ell vindrà a enraonar amb tos pares i donant-los compte de l' esmena... Qui 't diu, que allavores no hi vinguin bé.

—I si 'ls meus pares no ho volen de cap manera... Que haig de fer?

—Bé... Bé...—motejà el vicari un xic atrapat.

—Però el sacrifici que m' exigiu...

—Es costós? Però es necessari.

—No heu estimat mai vos?—li pregunta ràpida i ingenuament na Marguerida al ensemps que es feia càrrec de lo que deia.—Ai! que dic...

D' un xic més que el capellà s' aixeca del confesionari.

—A Deu sols s' hi va pel camí del sacrifici.]

—Es cert...

—I jo sols té 'l demano per un plaç, aquest sacrifici. Es per a que ell decideixi a enraonar personalment amb el teu pare. I ja sabs tú que no deixa de ser incorrecte que vos enraoneu els dos sols. El perill es gran. Sino veges lo d' air.

—Pare, vos asseguro que el d' air fou el primer.

—I del primer en vindria el segón.

—No, no... Vos ho prometo! Que no 's posi d' acord amb els pares, no n' hi faré cap més.

—I are!

—Vull dir!... no li enraonaré li replicà torbada.

—Aixís em plau. Fes bondat, i 'l vinent diumenge torna a contarme lo que haurà transcorregut. ¿Ho sents? Sobretot el sacrifici...

—Aixís ho faré.

I després d' haver-li preguntat si sentia vera contrició de ses culpes l' absolgué, i quedà en el confesionari per a absoldrer aixís mateix a una velleta que s'esperava, i que potser havia comés el pecat de resar nou Ave-Maries en una dena del rosari.

II

Un colp enllestits la missa i l' esmorsar indis- pensable sortí el vicari al carrer. I pel camí, a- nava pensant amb el cas de na Marguerida.

Després d' haver tombat quecunes travesies mal empedrades i haver repartit per elles un gra- pat d' estampes en paga de l' *amistat* de la quit- xalleta, sortí al defora per a visitar un pobre ma- lalt que vivia a la vora. I apoiant-se en un para- sol que li feia les vegades d' un fort bastó, anà via avall de la carretera per un dels cantons que, nets de pols, eren protegits per les ombres dels brancatjes dels arbres.

El vicari pensava, pensava i de colp se li va acudir que al passar davant el troç d' en Cisquet, podia aturar-se hi i enraonar amb ell sobre lo que pensaria fer si na Marguerida volgués continuar les relacions sense el consentiment dels seus pa- res puix que en aquest consentiment, hi obliguen les regles catòliques.

No tardà en arribar enfront dels camps d' en Cisquet, i trencant la seva via, travessà per uns caminets mal oberts en mig de les terres treballa- des, arribant prompte a una porta de poca alsada enreixada amb fustots, que donava entrada als camps on sens dupte estaria treballant en Cisquet.

I, oi que si que hi treballava! Al mig obrir la porta li semblà oir un remoreig a poques passes. Ell que alsa el cap per sobre uns ceps abandonats a primer terme. ¡I no me'n veu an en Cisquet unit amb forta abraçada amb una mossa, mig ama- gats els dos, darrera un oliver de gran amplitut!

Que tenia de fer bondat, aquell xicot! Seguia pel mateix cantó d' abans de les relacions.

Més al sentir la veu escardalenca d' aquella noia que, ell, guardava entre sos brassos li sem- blà conèixer-la, d' haver-la oïda algun cop.

Tornà a alsa el cap per sobre el cep que l' amagava de que el vejessen i poqué assegurar-se amb gran sorpresa, de que aquella mossa era la mateixa Marguerida.

Allavors tan més interessat, els tornà a gua- tar ficament i mig se esgarrià al veurer que tantost es despedien, frec a frec desclloïen llurs llavis amb passió.

Era el segón!

El vicari tombà l' esquena i obrint el parasol, se 'n tornà a la carretera i continuà avall, avall, tot marcant una rialleta al pensar en quins se- rien els comptes que na Marguerida li donaria quan tornés a confesarse el diumenge vinent.

s. GRAS VILA.

CONTRA-LLUM

La veu clara, potent i sonora de la campana de l' iglesia de la vila, anuncia les nou hores de la vetlla. Nosaltres, som molts, fem via cap a mar. Pel camí i a cada instant un seguit de «bo- na nit» trenca el silenci. Passem una estona sens que ningú enraoni, destacant-se la monotonia del poble.

Arrivem a la sorra; les parelles de joves, sal- ten, criden, riuen, juguen. Tot es alegria...

I que bonica es la mar en aquella hora, ba- nyada arreu per la claror de la lluna! Assentats

a terra, la brisa de la nit fins molesta la cara i després d' estona sembla talment qu' es tingui plena de sorreta. Es la sal qu' exala la mar.

Les converses arriben d' una i altra banda; tot es plé de gent que vol fruir la poesia d' aque- lla hora. La lluna, hermosa, qu' en dóna de poe- sia a la vida!

Tot son barques que corren d' aci i d' allà. Allí dins ben endins del mar, es veu la silueta d' una barca; va acostant-se per moments. Al ser ensà es veuen perfectament als tripulants: son una parella de joves que la lluna cobreix amb un vel de claror blanca, d' argent.

El meu pensament va amb ells: qui sab allí dins de lo que parlen; qui sab si enamorats els dos, busquen un lloc solitari i aquest on millor que dintre el mar? Qui els veu? Sols la lluna i no parla.

En tan aquestes reflexions, la barca s' allu- nya. Una onada groça, molt groça ha vingut a destorbar les meves «filosofies», ha arribat tan a nosaltres, que hem tingut d' aixecar-nos.

Després d' aquest moment, altre volta el pen- sament arriba fins a la jove parella de la barca... Sembla que s' acosta... si, si. La silueta dels dos aimants es veu ben clara; tan aviat agafa els remes com els deixa. Després ell s' ha acostat a ella... enraonen...

I mentres per davant la lluna, passa un petit nuvol que la claror entrenyina, allà en mig del mar, allà tot solitari i calmós, allà dins tot silen- ciós, hi esclatà un bés...

Potser signé el jurament de fidelitat.

FRANCESC RIBAS CREUHET.

La suprema ditxa

Que m' importa ser lliure com l' aire,
ser ric, poderós,
que l' historia de mi s' en recordi
si no tinc amor?

Que m' importen la ciencia i la gloria
si amar es la vida?

Que m' importa que 'ls homes m' enlairin
si tu no m' estimes?

Ne tinc prou amb tenir-te en mos braços
gaudi 'l teu amor,
i sentir dels teus llavis tan rojos
el goig dels petons.

Vull tenir-te en mos braços ben meva
ton cap en mon pit,
com pardal que al sentir que s' acosten
se amaga arrupit.

Vull sentir el teu cor com batega,
sentir-lo joïós;
que sens veure-m tos ulls, ni sentir-me
s' alegri ton cor.

Vull tenir per juguina continua
tes mans com la neu.

Vull que 'l mon te proclamí regina.
Vull ser esclau teu.

MARIO CORTÉS LLADÓ.

El mejor jabón de tocador: "Heno Cortado".

Després de la professó

—¡Ai, filla; gracies a Deu que ja 'n som fora!!
¡Jo 't prometo que un altre any, si Deu ens dona vida i salut, la veurem desde 'l carrer!...

—¡No digui, mamá, que hem estat ben obsequiades!

—¡Com hi ha món, per lo que han fet, jo ja no m' hi hauria posat!

—¿Qué volia doncs que fessin?

—¿Qué vols que 't diga? ¡Això de viure en un *entresuelo*, que al entrar ja estranyines el sostre amb les plumes del sombrero; amb dos balconets al saló, que no tenen més forat per treure 'l cap que 'l de un ninxo de lloguer, i encare tenir la barra de convidar a vint persones, perque vagin a veure la professó, ho trobo molt ridicol!...

—¡Es que ningú ens ho va dir que hi anessim!

—Es lo meteix. ¿No varen oferir-nos la casa are farà dos anys, quan els varem coneixer a Caldetes?... Doncs just era, que avui que sabiem que passava la professó pel davant de casa d' ells, anessim a visitarlos.

—¡Si ho agafa d' aquesta manera!...

—¿Com vols doncs que ho agafi?... ¡Encare me faràs cremar! I després que si no hi haguessim anat ja 'ns podiem preparar. ¡Quines unes per criticar-nos!...

—¿Qué vol que li diga? jo he trobat que han sigut molt amables amb nosaltres.

—¡Això sí! ¡Cumpliments rai, que van baratos! Però tú no 'm negaràs que aquells *sandwichs* que ens han servit semblava que sortissin d' una de aquelles malalties, que la carn n' ha fugit a grapat.

—Doncs eregui que eren de casa en Marnet; jo ho he vist amb el paper que estaven embolicats.

—¡Sí, però eren d' aquells de 15 céntims, que una s' atipa de pa, perque no hi ha res dintre!...

—¿Qué no ha menjat *dulces*?

—¿D' aquella porqueria volies que menjés?

—Tot els hi despreciará, ¡pobre gent!

—¡Si eren de pesseta la lliura, comprats a un obrador!

—¿Vol dir?

—¿Qué 't penses que no tinc paladar?... ¡Els conec d' una hora lluny! ¡Tots tenen el meteix gust!... Tan es menjar un prussià, com una patata de Málaga confitada. Jo erec que tots els fan de la meteixa pasta. ¿I aquell ví que 'ns han donat?... ¿Qué 't creus que alló era Jerez de la Frontera?

—Lo rétol bé ho deia.

—Però lo que rajava, no era més que mistela de tres rals el porró. ¡Aquella pastositat que deixava a la boca no enganya, noia!

—També he trobat que tenia molta dolçor.

—I tal, dóna, si semblava una infusió de barretes de pega dolça; a mí m' ha marejat i tot.

—¡Se coneix que no arriben a més!

—¡Doncs que no vinguin a presumir! Lo meteix que quan ha cantat la Elvireta. ¡Reina Santíssima, i que m' ha fet patir aquella criatura!...

—¡Si l' han compromesa! Ella no volia cantar.

—¡Bé, vaja, no l' abonis! Per cantar el vals de las *Olas* no 's tenia que sofocar tan. ¡Jo a casa tot el dia canto com una calandria i no se lo que 's pujarme els colors a la cara!

—Es que també la Paquita l' ha acompanyada molt malament.

—Si aquella noia no serveix ni per acompanyar cegos pel carrer. ¿I aquell piano?... ¡Alló no 's podia sentir!

—Se coneix que té molts anys.

—¡No 'n deu haver tocadés poques de Marxes Reials en temps del pare de Isabel III!

—¡Encare 'm farà riure!

—A casa dels meus avis n' hi havia un que fins l' aprofitaven com a taula de menjar, i per jugar al quinto els dies de festa.

—¡Si que n' hi trien el suc!

—¡I no hi dormien demunt per por d' esbctzar-

lol!... ¡Are me 'n reia tota sola al recordar com ha ballat l' Enriquet aquell xotis *patiné* amb la filla de donya Ignacia! ¡Quines postures més ridícoles feien!

—¡Mamá, me sembla que ja hem retallat prou!

—Ai filla, no t' ha de remordir la consciencia per això. ¿Veus? Are m' he sentit xiular l' orella esquerra. Ja t' pots pensar com ens deuen estar posant en aquestes hores... però es alló... qui pega primer pega dos cops... ¡Així es el món!

Santiago Roy

SONET

Del teu talent no cal que t' envaneixis;
de ta arrogant figura i gentilesa,
ni del diner tampoc t' enorgulleixis
encar que pel talent tinguis riquesa.

D' honradés i valor no presumeixis
ni t' ufani 'l tenir tan gran bellesa;
ni al pensar fer grans obres t' enalteixis
sabent que en el teu cor hi tens grandesa.

Arrogancia i talent, diné i valor,
son mercés que tan sols pot donar Deu.
Igual que reparteix ditxa i dolor

té pot fer ser malvat, tenir bon cor.
Son mercés que Natura escampa arreu.
Mortal no t' envaneixis. ¡Res hi ha teu!

FRANCISCO FREIXAS.

LLETRES A UN AMIC

IV

Estimadíssim amic: Un altre llibre preciós ha vingut a parar a les meves mans, «La obrera en Catalunya, en la ciudad y en el campo» d' en Josep Elías de Molins. Ai, amic, també es un llibre, com aquell altre de la Baronesa de Suttner, que tothom hauria de coneixer del primer full al darrer! Quines llagues socials més vives i profundes nos descobreix! També aquest volúm es plé de responsabilitats. Potser, es precisament per això que no es gaire conegut. Vinc observant que son molt més llegides aquelles ebres que estimulen i satisfan les nostres vanitats. Nos aelucan d' ulls o fem lo sort a les que nos senyalen los defectes que tenim per corretgir. Es un symptoma decadent aquest, ¡més que hi farem, haurem de deixar-ho aixís!

Lo Museo social de Barcelona ha facilitat a l' Elías de Molins bona part dels dats que publica en la seua obra preciosíssima. Perque tu mateix te n' escruxexis passó a continuació a donar-te uns quants dels preus a que se paguen a Barcelona algunes confeccions.

Una dotzena de colls i punys postiços se paguen a 65 céntims; lo brodar inicials a los mocadors a 15 céntims la dotzena; los fistons a 10 céntims lo pam; les camises d' home, de pessetes l'45 a 2 pessetes, dotzena; los serrells de tovallola a 25 céntims la dotzena i els vestidets de criatura a 9 rals dotzena.

Aqueixes dones que totes treballen a casa seva

Inocentia eterna, usando "Peca - Cura".

guanyen escassament un jornal de pesseta a cinc rals i encare tenen que descomtar-ne-n lo llum, les agulles, lo fil, els botons, i moltes d'elles l'amortisació de la màquina de cosir. Veritat que esgarrija tot això? que té, doncs, d'estrany que aquestes dones paguen i junt amb elles tota la seva família un tribut tan gran a la Mort? Que té d'estrany que durant lo quinqueni de 1900 a 1905 morissin a Espanya 58.252 dones físiques? Que té de particular que a Barcelona morin anualment 2.000 dones de tan terrible enfermetat? Perque ha de estranyar-nos que de les 6.000 atacades de tuberculosi a Barcelona, les 4.200 sien de la classe treballadora?

Ai, no, amic, no es pas estrany tot això!... Mentre l'egoisme fassa estada en lo cor dels homes, mentre no tinguem l'ànima rublerta de virtuts i lo cervell ben amarat de les ideies de redempció social, forçosament han de succeir coses semblants. I, que'n son d'engolidores les grans ciutats! Que miseries tanquen dintre els seus flammants oripells! Que vides s'hi consumen xuclades per la seva febrositat! quants cossos vensuts! quantes ànimes esgarriades!... quin llibre més sublim, oh amic, lo llibre de l'Elías de Molins! Llegexlo i escampe'l que faràs una gran obra de caritat, També fa una obra hermosíssima de caritat aquella associació tan catalana de la «Lliga de compradores» qual finalitat es la de lograr que no's compri en aquells establiments en que lo treball de la dona s'hi explota despiedadament. Encare se'n troba alguna d'ànima noble i generosa que se compadeix del pròxim i l'estima com germà. Bona sort n'hi há! Però ne falten tantes!...

Les pluges d'aquests dies me tenen sitiats. Ni fins al jardí puc sortir!... Des de darrera els vidres del menjador, contemplo com els rosers s'encorben sota lo pes de l'aigua que insistenment cau... L'eura que s'arrapa llarc a llarc d'una vella paret amb tanta i tanta pluja ha tret uns bells tons esmeragdins... Los coloms abandonen els nius i sembla que troben gust en refrescar-se. Les aurenets, posades en lo filferro de vora lo balcó, xerra que xerraràs;... no sé lo que diuen, més comprenc que canten alegres perque les seues petites aurenets han nascut. Jo diria que ja me coneixen, perque tan punt surto encare reflen més!...

N'obstant, i no poguer-me moure de casa, trobo que lo meu esperit se va revifant. Sens dupte, les darreres lectures hi han contribuït molt. A tu té sembla que es que m'he enamorat. Doncs, t'equivoques, no hi hà rés d'això!...

Té prometo tornar-te a escriure ben aviat.
Teu afectíssim

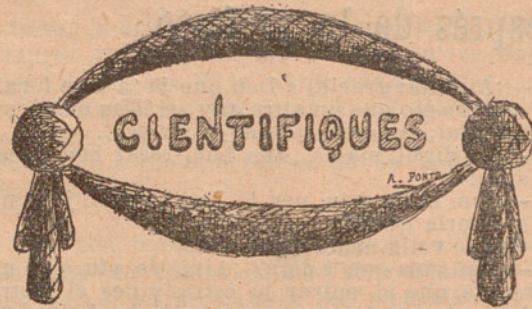
FRANCISCO X. VERGÈS

Torelló, Maig 1914.

Quan Jesús lo fill de Deu
pren un' ànima per seva
la signa amb la Santa Creu
i diu als Angels: Guardeu
eixa hermosura qu' es meva.

JOSEP ROSES.

DEBILITATS HUMANES

L'ambient més impur que 'ns rodeja tota la nostre vida, sol esser sempre aquell on precisament s'hi hauria de desenrotllar la naturalesa moral de cada individu.

Tots, qui més qui menys, hem rebut i rebem les influències de una tradicional i deficient manera de pensar, que la creiem lògica i racional, acceptant els seus perjudicis com a resultats naturals irremediabls del llinatge humà.

Ningú mai se preocupa de reflexionar un moment sobre les conseqüències que poden tenir els avisos i consells que mutuament i amb tota la bona fé, ens donem els uns als altres.

Si observem la nostre infància, trobarem que casi sempre som víctimes d'un afecte estremat, que amb caricies, privacions i temors, predisposa el nostre petit ànim a febles representacions mentals per a tota la vida. Els encarregats de la nostre educació, demostren gran empenyo en que aprenguem el camí de la virtut, comparant-lo sempre en lo del vici, i desitjant que siguem bons, mostrant-nos els exemples dels dolents. Tot això en el meu modo de veure estaria molt bé, quan tinguéssim per endavant algunes lliçons de domini sobre nosaltres mateixos, i una clara raó per a saber apreciar lo límit fins on deu arribar l'ús de lo que verdaderament es útil a nostres necessitats; però com que no es aixís, hi ha que tenir en compte que el petit discerniment de les criatures, s'inclina sempre a desitjar tot lo privat per el impuls natural de coneixeu per experiència propia.

Després, quan som més grandets, entrem a les aules com si entressim ja en un món petit, on moltes vegades el tracte que 'ns donen els mestres i la amistat que trobem en els companys son causa d'anar seguint una deplorable formació del nostre pobre estat moral. Tota mena de preferències i distincions, els càstics o recompenses, moltes vegades injustes, les burles als pobres faltats d'intel·ligència per a aprendrer, etc., etc., tot contribuïx a despertar sentiments que més tart aniràn formant el caracter del home de demà.

I aixís arribem, tal com ens han fet, a l'edat en que tot sembla somriurens, a pesar de les ferides que inconscientment rebem, a cada moment i per un no res en nostre tendre i malaltisa sensibilitat moral; una vegada decidida nostre vocació, comensem, com vulgarment se diu, la lluita per la vida, lluita que resulta sempre desastrosa per a nosaltres, perque fins en les meteixes victòries ne sortim derrotats. Tan difícil se 'ns fa acceptar les desgracies com satisfernos de la prosperitat. De la meteixa manera som esclaus de lo que tenim com de lo que busquem i de igual modo dependim dels nostres criats com dependiem dels nostres amos. Tenim la raó de tal manera dominada per débils i cobarts sentiments, que la ofusquen, deixantla feta una llàstima.

I d'aquesta manera, no tan sols som víctimes sempre de totes les contrarietats físiques i morals, sinó que fins ho som del meteix amor que sentim per la família, del apreci que tenim an els amics, de la companyia dels sers que més estimem, de 'ls concells dels metges i fins de nostres

FESTA

propis pensaments, perquè poques vegades logrem viure d'acort amb ells.

Mentres el món dels homes sigui governat pels sentiments, tota l'humanitat serà sempre una misèria psicològica i la felicitat no serà d'aquesta vida; però el dia en que 'ns donguem compte de que la raó pot ésser educada per a governar la societat, la família, i tots els ordres del treball, allavors s'haurà guanyat molt en profit del nostre benestar i sobre tot també s'haurà donat un gran pas a la civilització.

J. MCDOLELL.

La cançó del riu

Pare riu té una cançó sempre nova i sempre bella. que es la eterna maravella de l'aigua en floració.

Desfeta en regalims d'or, canta quan el sol la besa, com mirífica deesa subjugada per l'amor.

Quan ja la congesta 's fon l'oireu dalt de montanya i al saltar dins de la entranya d'algún abisme pregón.

L'oireu al fer-se fosc, l'oireu de matinada i en la calmosa mig-diada i a dins i fora del bosc.

I al saltar entre 'ls avencs i al devallar serralades; quan besa florides prades i al trobars entre sorrenes.

Dels aucells, istiu i hivern li fan de chor les corrandes quan salten entre pollanques o fan niu dins d'algún vern.

D'una font el rajolí amb son cant quan reviscola, i el fressejar d'una mola tot voltant dins d'un molí.

I d'allí on naix fins al mar, eternament el riu canta; apar el só d'arpa santa polsada sens mai parar.

Quan l'escolto, dins mon cor sento una dolça alegria. ¡Oh la gentil poesia que 'l regues amb pluja d'or!

EUGENI AROLAS.

A una mondana

T'he vist, tota enjoiada i victoriosa passar per la gran via ensenyorida; donan perfums de reina enorgullida, pintant la teva cara un temps hermosa.

T'he vist enmelangida i mig plorosa servin en el gran bar rient fngida, donan el teu perfum de flor marcida que un temps va ser poncella prou flairosa.

T'he vist en un recó de la taberna malalta; i pressentin la mort eterna glosar el teu rosari de dolor.

Has vist com te mirava axi abatuda. Has tingut un ensust, has restat muda; m'has conegut i has arrenecat en plor.

LLUÍS G. SABATÉS.

Exposició Joan Llimona

Després de tantes exposicions on s'exhibeixen extranyeses i originalitats a desdir, la col·lecció de pintures i dibuixos d'en Joan Llimona (Saló Parés) ve a ésser com l'*Arc de Sant Martí* després de la tempesta, aconsola i aixeca l'esperit.

Marguerideta, Esposa i mare, «Ave Maria», Les ruïnes son entre lo molt bó de la col·lecció una esplendent manifestació de la paleta d'en Llimona, clara visió de lo reial, naturalitat i dibuix irreprotxable.

No sabem dir-ne res més sino que lo que n'hem dit abans; amb la contemplació d'aquestos treballs un se refà del mal gust que deixat li han, les moltes xocarreries que s'han exposat a la *vergonya* aquests últims dies.

I no senyalem a ningú.

**

Exposició Inglada

Que en Pere Inglada es dels que fan camí i depressa ho demostra la serie de dibuixos que en el *Fayanç Català* havem tingut ocasió d'admirar-li; finura, profund estudi dels moviments i actituds i pulcritud exquisida resalten tot seguit en sos treballs.

Sols en uns no coneixem a l'Inglada i son en els que, com *Le montreur de singes* (i n'hi ha alguns) es decanta del cantó de lo, diguem-ne, *modernissim*.

L'Inglada creiem que no té necessitat de valders d'aquests recursos per a imposar la seva firma.

FIDIAS.

¡Oh! Poesia

Mon cor amb fort batec ja 't presentia quan en les tormentoses nits somniava. Sens haberte vist mai ja 't conexia; sens haber estimat ja 't estimava. Vingué la primavera amb ses rosades i a mos ulls encisera 't presentares allunyant de mon cor les hivernades quan amb ton foc potent l'acaronares. Vingué més tard l'istiu, sentint febreros los meus sentits i, ¡oh! reina entre les deeses los jorns esdevingueren més joiosos quan puguí entre sospirs dir-te tendreses. Fou llavors que mon cor amb fantasia transportat de la fosca a la claror en tu pensí, oh gaia poesia i feies inspirarme en mon amor.

VICTOR RICH CASANOVAS.

CAPVESPRADA

¡Quin espectacle més encantador ofereix la Natura, quan el rei dels astres s' en va de postal!..

Els xardorosos raigs del sol van esdevenint febles, i aquella immensa bola de foc va amagantse paulatinament al darrera de les gegantines montanyes, mentres qu' una infirmitat de núvols dels més variats colors van prenent possessió del firmament, com si anessin a la retaguardia del brillantíssim Apol. Al mateix temps, llargues corrues d' aucells van piulejant alegrois per l' espai, anant a la cerca del niu, en el qual llurs filllets els esperen amb ansia...

Per fi el sol ja no 's veu; demunt de les montanyes sols s' ovira un pàlit resplendor, que al cap d' una estona desapareix per complet, vençut pel negre mantell de la nit que comença a escampar per damunt de la terra les seves ombres misterioses...

Tot resta callat en el plà!.. Sols interromp aquell sepulcral silenci el paorós xiular del vent, baixant furient de les feréstegues boscuries que semblava que s' atrevissin a privar li el pas amb l' espés fullatge de sos altíssims pins i centenaries alsines.

El vent, amb son potent buf, ha anat netejant el firmament de tota nuvolada, i la lluna, amb sa platejada claror, acompanyada d' un innombrable seguici d' estels se mostra clara als ulls de l' espectador que contempla amb éxtasi i admiració el seguit transcurs de la Natura...

La nit ha tancat; el quadro ja no varia. L' extensa planúria sembla un mar d' argent il·luminada per la melancòlica claror de la lluna i sols interromp la quietut que regna el fort brunzir del vent baixant com foll de les altures de la muntanya, i el monoton brandar de la campana del veï poblet, amb son fúnebre i acompasat tocar d' ànimes.

RAMÓN ROSELLS.

CANÇONS DE LA TERRA

La filla del marxant

(Popular catalana.)

Alegre.

La filla del marxant diu en que es la més be-lla No es la més be-lla no: dal-
tres n'hi ha sense ella La bi-ron-don La bi-ron-don quina don-ze-lla! La bi-ron-don!

La filla del marxant diuen que es la més bella. No es la més bella, no, que altres n' hi ha sense ella.

La virondon!

La virondon, quina donzella!

La virondon!

S' ha cercat amador a la faisó novella; n' ha donat els amors al peu d' una olivera. Quan ella va a sarau se 'n posa boniqueta, lo faldellí vermell enribetat de negre. L' en treuen a ballar a la dansa primera, i el ballador li diu, lo ballador li deia, lo ballador li diu: —Amor, sou pesanteta. —En què m' ho coneixeu? Com ho podeu conèixer? —Bé es prou coneixedor, bé n' es de bon conèixer: poseu els peus més plans, ja no danceu lleugera, lo cinturó no us clou, lo faldellí us curteja, la cintureta us creix, lo davantal s' aixeca i el faldellí vermell d' un pam no us toca a terra. ¿Què 'n donariu vós per tornà a sa manera? —Galan, si 's feia això, vos vestiré de seda, vos compraré un barret amb plomes a l' orella, vos donaré un caball guarnit a la francesa, un caball blanc, valent, que 'n volarà la terra, pagant-vos tot l' ormeig per anar a la guerra.

—Voleu venir, amor? Sereu deslliuradeta.

A dintre l' hort del rei n' hi ha una fonteta: tota nina que hi beu de rosa 's fa poncella.

—Anem hi, don Joan, que hi voldria beure.—

Quan foren a la font, la font aixuta n' era.

De sentiment que 'n té, l' infant li cau a terra.

—Culliu-ho, don Joan: tireu-ho a la riera.

—La bella, no ho faré, que no són coses meves.—

Ella de terra 'l cull, lo 'n tira a la riera.

Quan lo n' hagut tirat l' aigua torna vermella.

—Ai la bella! Què heu fet? Sereu castigadeta!—

Los pescadors del rei són més avall, que pesquen:

n' han pescat un infant, bonic com una estrella.

De tant bonic que n' es el porten a la reina.

Les guardes ho han vist: l' han feta presonera.

—A la presó del rei vós sereu la més bella:

vós hi estareu set anys sens veure cel ni terra.—

Al cap de los set anys ja n' obren una reixa:

darrera del reixat la dama 's fa en finestra.

—Quan hi podré tornar, ai! a la meva terra?—

Ne veu passà un bailet que n' era de sa terra.

—Bailet, el bon bailet: què fan a aquelles terres?

—D' ensà que vós no hi sou

hi ha hagudes moltes guerres; els vaixells van per mar amb banderes vermelles, amb banderes de sang pera ofegar la terra.

—No hi tornaré pas més, ai, a la meva terra!—

La veu un passejant, que s' ha enamorat d' ella.

—Deixeume me, carceller, parlá amb la presonera.

—Torneu demà al matí, que eixirà a la carrera,

vestideta de blanc, resant el *Miserere*.—

El fill del rei ho sab: la 'n vol anar a veure.

A l' endemà al matí l' en treuen amb bandera:

la creu hi va al davant, el butxi va al darrera,

dos freres al costat cantant el *Miserere*.

Les nines del seu temps se 'n van corrent a veure-la.

—Ai, nines de Lyó, de mi preneu exemple!

Mares, no deixeu mai les filles que festegen.

La mare la segueix feta una Magdalena.

Quan va passar davant, davant de casa seva,

ja n' arrenca un gran crit: —Valga-m Déu, mare meva!

Si m' haguessiu casat al cap de la quinzena,

no hauria jo caigut en aquesta baixesa.—

Quan baix de la força es, ella 'n demana beure:

lo batlle i lo veguer n' omplen una escudella.

—Beveu, Elianor: aquesta es la darrera.

Programa de les festes de Corpus

Funcions místiques

Dia 14.—A les 10 del matí, Ofici solemne.—A les 5 de la tarde, Professó.

Funcions teatrals

CIRCOL TRADICIONALISTA

La Junta d'aquesta entitat en commemoració del primer aniversari de la fundació d'aquest Centre no reparant en gastos ha organitzat una magna funció teatral per a el dia 14 del present, festivitats de Corpus.

PROGRAMA.—1.er Sinfonia.

2.^{on} El quadro dramàtic en un acte d'en Vilaregut, **Nit de Reis**, per l'element jove de la societat.

3.er El drama en un acte d'en Miquel Gras Vila, **Cors que senten**.

4.^{rt} ESTRENA de la comedia en un acte original d'en Miquel Gras Vila, escrita expresament per a el notable aficionat en Ramón Vives, titulat **L'oncle Bernat**, baix el següent repartiment:

Enriqueta, Srta. Romeu; *L'oncle Bernat*, Sr. Saló; *Aleix*, Sr. Vives; *Lluís*, Sr. Canalías; *Felip*, senyor Vilà.

Per a aquesta obra el notable pintor Antoni Renau ha pintat una decoració.

En els intermedis les simpàtiques senyorettes Rosa Pardo i Francisca Riba de l'Agrupació de Margarites recitaràn escullides poesies.

A les nou i mitja.

CENTRE CATALANISTA

1.er La bonica comedia en 3 actes del aplaudit comediógraf en J. Pous i Pagés, **L'endemà de bodes**, interpretat per la companyia del aplaudit actor en J. Santacana.

2.^{on} Finalitzarà la funció la xamosa comedia en un acte, **La tornada d'en Titó**.

A les nou i mitja en punt.

JOVENTUT CATOLICA

A les nou i mitja de la nit.

1.er El drama líric en tres actes, **El castell de Montsoliu**.

2.^{on} La comedia en un acte, **Els corridos**.

La part musical a càrrec del mestre don Miquel Blanch.

CINEMATOGRAFS

Durant els dies 14 i 15, en els Cines **Las Columnas** i **Delicias**, extraordinaris programes, exhibint-se el licolespde les més acreditades marques.

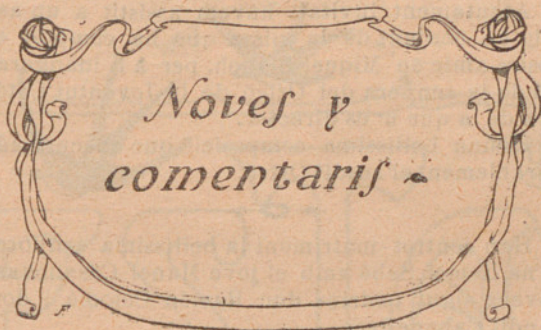
BALLS

Societat **El Local**, grans balls el dia 14, a les 10 del matí, a les 6 de la tarde i a les 10 de la nit. Orquesta Els Escolans de Sant Sadurn de Noia.

Café Nou, dia 14, balls a les 6 de la tarde i a les 10 de la nit. Orquesta La Moderna de Granollers.

Centre Catalanista, dia 15, a les 6 de la tarde i a les 10 de la nit, grans balls amenisats per l'orquestra Els Escolans de Sant Sadurn de Noia.

Durant els dos dies els Gegants recorreran la Vila.

Avis

Ferms amants de les lletres catalanes, oferim les columnes de FESTA a tots els que tenint aficions literaries i mèrits suficients no poden publicar els seus treballs per falta de lloc on fer-ho.

No cal dir que 'ls treballs seràn examinats escrupulosament per a que no desdiguin dels que publiquem habitualment.

Amb motiu dels èxits obtinguts a Madrid per nostre convilatana l'excel·lent actriu na Margueda Xirgu, s'han crusat entre el nostre Ajuntament i dita artista els següents documents que reproduim amb gust:

«Tinc l'honor de felicitarvos coralment pel èxit obtingut a la vila de Madrid, que demostra una vegada més la superioritat dels artistes de la nostre terra i que ha omplert d'alegria a n' aquesta població que ha sigut vostre bressol.

Lo que tinc l'honor de comunicarvos en mèrits d'acord prés unanimitat en sessió d'air.

Deu vos guard molts anys.

Molins de Rei 13 de Maig a 1914.

L' Arcaide,

Josep Tort.

Sra. Marguerida Xirgu.»

A n' aquest ofici ha contestat la distinguida actriu amb el següent comunicat:

«Al contestar l'ofici que l'Ajuntament de sa digna Presidencia va dignarse dirigir-me, felicitant-me per l'èxit obtingut a Madrid, haig de fer-li avinent, després de donarli les més corals mercés, que entre totes les mostres d'afecte rebudes amb aital motiu, potser cap va produir-me una satisfacció tan íntima i una tan serena joia, com la veu carinyosa de la meva vila nadiua, en quina fervorosa enhorabona hi vaig sentir un ressó vivíssim dels cants que voltaren el meu bressol.

Que Deu nostre Senyor vulga donarli molts anys de vida.

Barcelona, primer de Juny de 1914.

Marguerida Xirgu.

Sr. Arcaide Constitucional de Molins de Rei.»

Atentament invitats hem assistit a un assaig de conjunt de la missa que ha compost el nostre amic en Miquel Blanch, per a l'inauguració de la senyera del Orfeó de la Joventut Catòlica de la que n'és director.

Es una bellíssima composició que executa admirablement el susdit Orfeó.

Han contret matrimoni la bellíssima senyoreta na Remei Sebé amb el jove Manel Casanovas, havent sigut padrins don Ramón Colomé i don Càndid Cabanellas.

Desitjem als nou casats moltes felicitats en son nou estat.

Dies passats Molins de Rei va rebre la agradosa visita d'una caravana de gitanos que van instal·lar-se uns quants dies en nostre vila i un cop satisfets varen retirar-se amb la meteixa franquesa com havien vingut.

Celebrarem que 'ls hagi sigut agradosa l'estansa entre nosaltres; ja ho saben per una altre vegada no fassin pas compliments, com si fossin a casa seva.

El nostre amic i col·laborador en Jaume Modolell, ens fa sapiguer que després d'algun temps de ausencia, ha tornat obrir en el seu domicili, Consell de Cent, 325, 3.º, 2.ª, el consultori de tractament moral pels neurastenies.

Li aplaudim la vocació que té en corretgir aquests estats d'ànim i el felicitem per els molts èxits que sabem ha obtingut, dels quals alguns son coneguts nostres.

En el pròxim número i en la galeria de col·laboradors publicarem el retrat d'en Rafel Folch i Capdevila.

La festa de la vinya celebrada el dia de la Ascensió a Sant Sadurn de Noia, va constituir un èxit baix tots els conceptes per lo que donem la més coral enhorabona al Ateneu Agrícola d'aquella vila, organitzador de la festa.

Representants de la viticultura d'Aragó, Valencia, Castella, Andalusia, Extremadura i altres regions, van unir-se a la nombrosa concurrencia composta d'obriers, propietaris, tècnics, enginyers, etc., units tots per el patriòtic propòsit de treballar per a el progrés i engrandiment de la viticultura espanyola.

Els ensaigos de la vinadora «Intercepas» van mereixer l'aplaudiment unànim per el seu treball ràpid i perfecte essent molt felicitat el senyor Pere Mir introductor de la mateixa en Espanya. No sols resolt, la esmentada vinadora, el problema de la falta de bràssos, sinó que abarateix notablement el cost de la mà d'obra.

Les conferencies que, com varem adelantar en l'últim número, es donaren per distingides personalitats, foren aplaudides entusiàsticament per la concurrencia.

El banquet on estaven representades totes les principals entitats i corporacions agraries d'Espanya, va constituir una bella nota de confraternitat dels viticultors de totes les regions.

Altra volta felicitem al Ateneu Agrícola i a la noble i progressiva vila de Sant Sadurn de Noia.

El dia 4 va marxar cap a Buenos Aires, a bordo del vapor *Infanta Isabel de Borbón*, nostre amic el conegut comediograf don Avelí Artís.

Li desitgem un felis viatge i bons negocis, esperant tornar-lo a veurer prompte entre nosaltres.

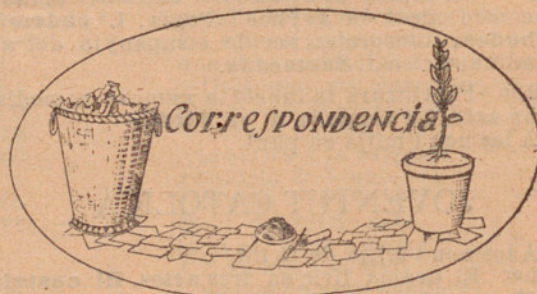
Elisir Callol remedi de les Debiles

Han vingut a passar la temporada entiuenca entre nosaltres, els senyors Josep Torres i Baldomero Vilagut, junt amb llurs families.

La benvinguda més coral, desitjantlos-hi al ensemps que els sigui agradosa la estada.

A tots els que tenen treballs enviats i que havent sigut acceptats ens pregunten quan els publicarem, els preguem que tinguen paciència puix anem publicant l'original per l'ordre de recepció, ja que no podem pas fer-ho tot en un meteix número.

Donant compte 'n el passat número del homenatge celebrat a Gélida, 'l 17 del passat mes, pels elements reformistes del districte, diguerem equivocadament que l'Ajuntament d'aquesta vila hi estava representat per a 'ls senyors Port i Rubí, i are més ben informats devem dir, que 'l municipi no prengué cap acort encaminat a aital representació, lo que fem constar.

Daniel Corococo. Ha de compendre que nosaltres ens devem al públic i que es per això que no 'l podem complaure. —*J. Rosés.* Els dos últims versets ens agraden. L'astima que 'l darrer no signi eufònic, degut a la combinació de cinc i vuit sil·labes. Vol arreglar-lo? El pensament es molt bonic i se 'n pod treure més partit. —*Antoni Armán.* Ha de tenir en compte lo que ja li tenim dit. Are s'ha embrancat en probar coses més difícils, sense recordar-se que no 's poden fer rimar versos de tretze sil·labes amb alexandrins. —*Josep M.ª Sastre J.* El vers està molt bé. Anirà. —*J. L. Massó E.* Anirà —*S. A.* També està bé però no 'l podem publicar perque els treballs han de venir firmats o al menys acompanyats de carta firmada, doncs dels treballs ne son responsables llurs autors. —*Frederic B. Soler.* Queda la prosa en cateria. —*Sebastià Folch i Pagés.* Ens sembla que vostè arribarà a fer-ho bastant bé. —*Anton Salas Utesa.* Està bé, però es massa llarg per l'espai de que disposem i això fa que no poguem per are publicar lo seu treball. Fora convenient que ens enviés coses més curtes. —*Miquel Zapater.* No 'ns agrada. —*Victor Mora Alsinella.* Fassi 'l favor de donar nos la seva adreça. —*L. Riera Font.* Anirà. —*Miquel Saperas.* Aprofitarem quelcom. —*Epagatus.* Estudiï i com que té disposició es molt possible que ho arribi a fer bé.

Imp., Alfons I d' Aragó, 39.—MOLINS DE REI